

Úvodní vzdělávací program

Workshop č. 5

Téma: Spoření

PIGGOY
Bank

A Family Learning Model to
Promote Financial Literacy

ÚVOD

Projektový tým projektu Piggy Bank vytvořil sérii osmi půldenních workshopů pro rodiče. Cílem workshopů číslo 1 až 6 je rozvíjet schopnosti finanční gramotnosti rodičů. Cílem workshopů číslo 7 a 8 je podpora rodičů v jejich roli zprostředkovatelů rodinného učení.

Vítejte u workshopu číslo 5!

Tématem tohoto workshopu je spoření. Po absolvování tohoto workshopu budou rodiče schopni:

- Hrát aktivnější roli ve výchově dětí k finanční gramotnosti.
- Vysvětlit otázky týkající se tématu workshopu - Spoření.
- Využít nové moderní online vzdělávací nástroje, konkrétně Únikové místnosti číslo 9 a 10 projektu Piggy Bank.
- Vysvětlit pozitivní a negativní scénář týkající se tématu „Proč je důležité spořit?“.
- Popsat pozitivní a negativní scénář týkající se tématu „Úrokové sazby a investice“.
- Promluvit si a diskutovat s dětmi, zejména s teenagery, o různých tématech finanční gramotnosti.
- Používat praktické tipy, jak rozvíjet finanční gramotnost dětí.

V průběhu workshopu si navíc rodiče vymění mnoho praktických zkušeností s ostatními rodiči na téma výchovy dětí a finanční gramotnosti dětí. Jednoduše řečeno, absolvováním workshopu se stanou lepšími rodiči.

Tento produkt je volně šiřitelný - [Creative Commons Attribution 4.0 International License](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/).

Podpora Evropské komise při tvorbě této publikace nepředstavuje souhlas s obsahem, který odráží pouze názory autorů, a Komise nemůže být zodpovědná za jakékoliv využití informací obsažených v této publikaci.

10 min

AKTIVITA 1**Zahájení workshopu, představení cílů workshopu**

Na začátku workshopu by měl lektor účastníky přivítat a krátce je seznámit s programem a cíli workshopu. Cíle tohoto workshopu jsou následující.

Cíle workshopu

Po absolvování tohoto workshopu budou rodiče schopni:

- Hrát aktivnější roli ve výchově dětí k finanční gramotnosti.
- Vysvětlit otázky týkající se tématu workshopu - Spoření.
- Využít nové moderní online vzdělávací nástroje, konkrétně Únikové místnosti číslo 9 a 10 projektu Piggy Bank.
- Vysvětlit pozitivní a negativní scénář týkající se tématu „Proč je důležité spořit?“.
- Popsat pozitivní a negativní scénář týkající se tématu „Úrokové sazby a investice“.
- Promluvit si a diskutovat s dětmi, zejména s teenagery, o různých tématech finanční gramotnosti.
- Používat praktické tipy, jak rozvíjet finanční gramotnost dětí.

30 min

AKTIVITA 2**Proč je důležité spořit? - Negativní a pozitivní scénář**

V této části workshopu lektor představí téma a pozitivní a negativní scénář. Účastníci budou diskutovat o obou scénářích a během diskuse si uvědomí, co dělají dobře a co dělají špatně ve své rodině. Prostřednictvím této vzdělávací aktivity si účastníci také vymění praktické zkušenosti týkající se výchovy dětí a teenagerů.

Lektor může jako úvod k tématu říci několik slov, například:

Spoření je užitečná strategie. Úspory vám umožní dosáhnout finančních cílů, flexibilně utrácet za potřeby a přání, uhradit neočekávané výdaje a získávat úroky. V životě se setkáváme s různými situacemi. Ne všechny situace jsou příznivé. Úspory nám pomáhají vyrovnat se s mnoha nepříjemnými situacemi a problémy, které se život čas od času přináší. Úspory mohou pokrýt výdaje, které se vyskytnou zcela neočekávaně a vyžadují okamžitou úhradu. Může se vám rozbít lednička, můžete si zničit boty, nebo může přijít světová pandemie, která na určitou dobu sníží váš finanční příjem.

Negativní scénář: Ekonomičtí odborníci radí, že je nutné mít úspory alespoň na několik měsíců vašeho běžného rodinného života. Také asi máte rádi takové „chytré rady chytrých odborníků“, že?! 😊 Ale tato rada je užitečná a pravdivá. Neočekávané situace a neočekávané výdaje jsou v rodinném životě relativně běžné. V některých rodinách nemají žádné úspory a žijí od výplaty k výplatě. Utratí všechny své peníze a nespoří si. Pokud dojde k neočekávané situaci, která vyžaduje větší částku peněz, nemohou ji ze svých úspor uhradit. Může se pokazit televizor, lednička nebo auto. Můžete obdržet fakturu za zvýšené náklady, jako je vytápění nebo energie. Jeden z rodičů může přijít o práci a být po určitou dobu nezaměstnaný. Dojde-li k podobné situaci, rodiny bez úspor jsou nuceny si půjčit peníze. Ve výsledku je mnoho rodin uvězněno v dluhové pasti, ve které je život velmi komplikovaný a neradostný.

Lektor položí účastníkům následující otázky k diskusi.

- Proč k tomuto negativnímu scénáři dochází v některých rodinách?
- Jak může tento scénář ovlivnit budoucnost dětí, například jejich budoucí finanční situaci v dospělosti?

Pozitivní scénář: V některých rodinách pravidelně spoří rodiče i děti. Rodiče mají spořicí účty a jejich děti mají pokladničky či prasátka. Když dojde k neočekávaným výdajům, rodina je může zaplatit z úspor a nemusí si brát půjčku. Rodiče ukládají své úspory na spořicí účty a získávají úroky. Některé rodiny také investují do různých investičních nástrojů, jako jsou akcie, investiční fondy, dluhopisy nebo investují do menšího bytu, který pronajímají a vydělávají peníze z pronájmu. V takových rodinách se děti učí spořit a rozumět investičním nástrojům, které umožňují penězům v průběhu času zvyšovat jejich hodnotu. Když má rodina nějaké úspory, život je jednodušší a příjemnější.

Lektor položí účastníkům následující otázky k diskusi.

- Jaké překážky brání fungování tohoto pozitivního scénáře ve všech rodinách?
- Jak může tento scénář ovlivnit budoucnost dětí, například jejich budoucí finanční situaci v dospělosti?

Na konci této vzdělávací aktivity může lektor shrnout diskusi.

- Co jsme společně objevili nebo se naučili?
- Co považujete za nejdůležitější?
- Co bychom si měli zapamatovat z této vzdělávací aktivity?

40 min

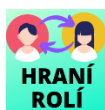
AKTIVITA 3

Jak používat únikovou místnost č. 9 ke zvýšení finanční gramotnosti dospívajících dětí

Lektor může na začátku aktivity říci několik slov, například:

Vzdělávání mladých lidí a komunikace s nimi je náročná disciplína. S tímto tvrzením se ztotožňuje většina rodičů. Teenageři v dnešní době stále zírají do svých mobilních telefonů a nemají náladu

ani čas se bavit se svými rodiči o finanční gramotnosti. Proto projekt Piggy Bank vytvořil Únikové místnosti. Celkem 12 únikových místností pomůže rodičům zaujmout své dospívající děti a naučit je dovednostem finanční gramotnosti. A je skvělé, že děti u toho nebudou muset ani odložit své milované mobily. Všechny únikové místnosti projektu Piggy Bank totiž fungují na mobilních telefonech, tabletech i počítačích. A tyto únikové místnosti vytvářejí příležitost pro následnou komunikaci mezi rodičem a dospívajícím na různá témata týkající se financí a finanční gramotnosti. Rodiče musí v praxi otestovat únikové místnosti a rozumět jejich fungování a obsahu, aby mohli tento moderní výukový nástroj využívat při výchově svých dětí. Naše workshopy jsou vynikající příležitostí pro rodiče k tomuto praktickému otestování únikových místností. Vaším úkolem tedy bude vyzkoušet únikovou místnost číslo 3 na mobilu, tabletu nebo počítači.

Hraní rolí

Skupina účastníků bude rozdělena do dvojic. Každá dvojice bude pracovat samostatně. Jeden z dvojice bude hrát roli teenagera (řekněme ve věku 15 let) a druhý bude hrát roli rodiče. Společně se pokusí vyřešit všechny úkoly únikové místnosti číslo 9. Během, nebo po testování únikové místnosti, si mohou navzájem klást různé otázky, které jim přijdou na mysl. Teenager se ptá rodiče a rodič se ptá teenagera.

Zde je odkaz na únikovou místnost:

<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfvF2OZqzTEKyXQ-x2UdqiMewR57c-k4sXNcB6GST34GrRwJg/viewform>

Po dokončení hraní rolí se všichni účastníci spojí do jedné skupiny a lektor se jich zeptá na jejich pocity, zkušenosti a názory týkající se právě dokončené aktivity.

Lektor může použít konkrétní otázky, například:

- Jak jste zvládli úkoly únikové místnosti?
- Jak se vám aktivita líbila?
- O čem jste diskutovali?
- Jaké otázky položil teenager a jaké rodič?
- Jak byste zapojili tento vzdělávací nástroj do výchovy svých dospívajících dětí?

Tip!

Na konci každé vzdělávací aktivity nezapomeňte ocenit aktivitu a názory účastníků. A před první přestávkou řekněte účastníkům, jaké občerstvení je k dispozici, kde jsou toalety a kdy začíná další výuková aktivita.

10 min

PŘESTÁVKA

30 min

AKTIVITA 4

Úrokové sazby a investice - negativní a pozitivní scénář

V této části workshopu lektor představí téma a pozitivní a negativní scénář. Účastníci budou diskutovat o obou scénářích a během diskuse si uvědomí, co dělají dobře a co dělají špatně ve své rodině. Prostřednictvím této vzdělávací aktivity si účastníci také vymění praktické zkušenosti týkající se výchovy dětí a teenagerů.

Lektor může na úvod k tématu říct několik slov, například:

Svět peněz má svá pravidla, své odborné termíny, jako jsou např. úrokové sazby nebo inflace, a svět peněz má také své instituce, jako jsou např. komerční nebo centrální banky. Pokud máte nedostatek peněz, musíte si je půjčit a za tuto službu, musíte zaplatit peníze navíc, čemuž se říká úrok. Pokud máte dostatek peněz, můžete vytvořit úspory a ty půjčíte bance tak, že je vložíte například na spořicí účet a banka zase vyplatí odměnu (úrok) vám. Kromě toho peníze časem ztrácí na hodnotě. Za 1 000 Kč si dnes můžete koupit více zboží nebo služeb, než za pět let. Důvodem je to, že množství peněz v ekonomice roste a jejich skutečná hodnota klesá. Rychlost této změny se měří číslem zvaným inflace. Inflace měří růst cen v průběhu času. To znamená, že pokud si své úspory necháte doma, v průběhu času ztratí na hodnotě - nakoupíte za ně méně zboží a služeb z důvodu rostoucích cen (inflace). To je hlavní důvod, proč lidé své úspory investují. Dělají to proto, aby získali vyšší úrok, než je inflace. Pokud uspějí, mají skutečný, reálný zisk. Vyšší úrok je však spojen s vyšším rizikem, což ztěžuje a komplikuje investování. Zní to docela komplikovaně, že? Svět financí a investic je poměrně komplikovaný.

Negativní scénář: Pro život je nezbytná alespoň základní úroveň finanční gramotnosti a porozumění světu financí. Čím méně penězům rozumíte, tím větší je pravděpodobnost, že o ně přijdete. Mnoho lidí přišlo o úspory, protože je někteří obchodníci přesvědčili, aby investovali do příliš riskantní investice. Mnoho lidí přišlo o peníze, protože je půjčili přátelům a nepodepsali správnou smlouvu o půjčce. V některých rodinách převládá finanční negramotnost, což vede ke špatnému hospodaření s penězi a plýtvání penězi. Investování úspor je bez finanční gramotnosti riskantnější. Pokud děti v dětství nezískají dovednosti finanční gramotnosti, musí se je v dospělosti naučit z vlastních finančních chyb. A je to jsou často velmi drahé výukové lekce.

Lektor položí účastníkům následující otázky k diskusi.

- Proč k tomuto negativnímu scénáři dochází v některých rodinách?
- Jak může tento scénář ovlivnit budoucnost dětí, například jejich budoucí finanční situaci v dospělosti?

Pozitivní scénář: Téma finanční gramotnosti je dnes populární. Ve všech zemích EU existují vzdělávací programy pro dospělé i děti. V některých rodinách vědí, že získání dovedností finanční gramotnosti je možná nejlepší finanční investice vůbec. Uvědomují si, že finanční řízení, spoření a

správné investování jsou důležité dovednosti, které rodině a jejím členům přináší lepší finanční situaci. V současné době je na trhu obrovské množství investičních příležitostí a produktů. Některé nástroje jsou jednoduché, například spořicí účty, nebo akcie konkrétní firmy. Jiné jsou komplikované. Některé investice mají nízké riziko a nízký úrok a jiné jsou extrémně riskantní. Pokud do něčeho investujete, měli byste tomuto produktu důkladně porozumět. Mnoho lidí si uvědomuje složitost světa financí, takže například kupují byt, který pronajímají a vydělávají peníze tímto způsobem. Výhodou je, že této investici rozumí a mají ji plně pod kontrolou. To je rozhodně chytrá strategie. Zkušení investoři si také uvědomují potřebu diverzifikovat (rozčlenit) své investice a ne „mít všechna vejce v jednom košíku“. V některých rodinách její členové, pokud mají příležitost zvýšit svou finanční gramotnost, tuto možnost využívají. Stojí to za to.

Lektor položí účastníkům následující otázky k diskusi.

- Jaké překážky brání fungování tohoto pozitivního scénáře ve všech rodinách?
- Jak může tento scénář ovlivnit budoucnost dětí, například jejich budoucí finanční situaci v dospělosti?

Na konci této vzdělávací aktivity může lektor shrnout diskusi.

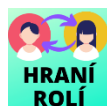
- Co jsme společně objevili nebo se naučili?
- Co považujete za nejdůležitější?
- Co bychom si měli zapamatovat z této vzdělávací aktivity?

50 min

AKTIVITA 5

Jak používat únikovou místnost č. 10 ke zvýšení finanční gramotnosti dospívajících dětí

Hraní rolí

Skupina účastníků bude rozdělena do dvojic. Každá dvojice bude pracovat samostatně. Jeden z páru bude hrát roli teenagera (řekněme ve věku 15 let) a druhý bude hrát roli rodiče. Společně se pokusí vyřešit všechny úkoly únikové místnosti číslo 10. Během, nebo po ukončení testování únikové místnosti, si mohou navzájem klást různé otázky, které jim přijdou na mysl. Teenager se ptá rodiče a rodič se ptá teenagera.

Zde je odkaz na únikovou místnost:

https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSe04nnXgMUIsHHWUw5fzObBVePYgYonD17Ia dnDukh5pRSL_A/viewform

Po dokončení hraní rolí se všichni účastníci spojí do jedné skupiny a lektor se jich zeptá na jejich pocity, zkušenosti a názory týkající se právě dokončené aktivity.

Lektor může použít konkrétní otázky, například:

- Jak jste zvládli úkoly únikové místnosti?
- Jak se vám aktivita líbila?
- O čem jste diskutovali?

- Jaké otázky položil teenager a jaké rodič?
- Jak byste zapojili tento vzdělávací nástroj do výchovy svých dospívajících dětí?

10 min

PŘESTÁVKA

20 min

AKTIVITA 6

Dobré tipy pro rodiče, jak rozvíjet finanční gramotnost dětí

Projekt Piggy Bank také vyvinul vzdělávací nástroj pro mladší děti. Tento vzdělávací nástroj se skládá ze sady 12 komiksů na různá témata z oblasti finanční gramotnosti. V této části workshopu lektor účastníkům představí jeden z těchto komiksů, který se jmenuje „Spoření peněz“.

Lektor rozdá komiks účastníkům a oni si ho přečtou. Po přečtení zahájí lektor krátkou diskusi. Lektor může použít některé z následujících otázek.

- Jak se vám líbí komiks z hlediska obsahu a grafiky?
- Jaký je váš názor na TIPY PRO RODIČE uvedené na zadní straně komiksu?
- Máte nějaké vlastní tipy nebo osvědčené postupy, které fungovaly dobře při výchově vašich dětí k lepšímu porozumění finanční gramotnosti?

Tip!

Lektor samozřejmě může použít i další otázky, které umožní výměnu osvědčených postupů mezi rodiči při výchově dětí a rozvoji jejich finanční gramotnosti.

10 min

AKTIVITA 7

Shrnutí workshopu

Na konci workshopu by měl lektor účastníkům poskytnout příležitost shrnout získané znalosti a dovednosti. Lektor by měl také požádat účastníky o zpětnou vazbu a krátké zhodnocení workshopu. Lektor může použít například některé z následujících otázek:

- Které téma vás během workshopu nejvíce zaujalo?
- Jaké nové znalosti a dovednosti jste se naučili?
- Proč je téma „Spoření“ důležité?
- Jak se vám líbily únikové místnosti?
- Je něco, co byste chtěli ve své rodině změnit nebo vylepšit na základě tohoto workshopu?
- Jak se vám workshop líbil?
- Která z aktivit se vám líbily nejvíce a která nejméně?
- Co byste se chtěli naučit na příštím workshopu?

Tip!

Na konci workshopu nezapomeňte účastníkům poděkovat za účast a ocenit vše pozitivní, jako je například aktivita účastníků, jejich názory, kreativita, praktické zkušenosti z rodinného života, spolupráce s ostatními účastníky, hraní rolí apod.

PIGGOY Bank

A Family Learning Model to
Promote Financial Literacy

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

"The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein."

2019-1-CZ01-KA204-061127